

**ПРЕЛАЗНИ СПОРАЗУМ О ТРГОВИНИ И ТРГОВИНСКИМ ПИТАЊИМА
ИЗМЕЂУ ЕВРОПСКЕ ЗАЈЕДНИЦЕ, СА ЈЕДНЕ СТРАНЕ, И РЕПУБЛИКЕ
СРБИЈЕ, СА ДРУГЕ СТРАНЕ**

ЕВРОПСКА ЗАЈЕДНИЦА,

у даљем тексту „Заједница“,

с једне стране, и

РЕПУБЛИКА СРБИЈА, у даљем тексту „Србија“,

с друге стране,

у даљем тексту „стране“

Узимајући у обзир:

- 1) да је Споразум о стабилизацији и придруживању између Европских заједница и њихових држава чланица, са једне стране, и Република Србија, са друге стране, (у даљем тексту „Споразум о стабилизацији и придруживању“ или „ССП“) потписан у Бриселу 29. априла 2008. године,
- 2) да је сврха Споразума о стабилизацији и придруживању успостављање блиског и трајног односа који се заснива на узајамности и обостраном интересу, што би Србији требало да омогући даље јачање и ширење постојећих односа са Европском унијом,
- 3) да је неопходно обезбедити развој трговинских веза, јачањем и ширењем претходно успостављених односа,
- 4) у том циљу је неопходно спровести, што је брже могуће, посредством Прелазног споразума (у даљем тексту „Споразум“), одредбе Споразума о стабилизацији и придруживању о трговини и трговинским питањима;
- 5) одређене одредбе укључене у Протокол 4 о копненом транспорту уз Споразум о стабилизацији и придруживању, које се тичу друмског транзитног саобраћаја, непосредно су повезане са слободним протоком робе, због чега је неопходно њихово укључивање у овај Споразум;
- 6) у одсуству раније основаних уговорних структура, овим Споразумом се оснива Одбор за спровођење овог Споразума;
- 7) да је трговина одређеним текстилним производима регулисана Споразумом од 31. марта 2005. године између Европске заједнице и Републике Србије, и потврђујући да ће овај Споразум истећи након ступања на снагу Споразума о стабилизацији и придруживању;

ОДЛУЧИЛЕ СУ да закључе овај Споразум и у том циљу су одредиле своје овлашћене представнике:

ЕВРОПСКА ЗАЈЕДНИЦА

др Димитриј Рупел
Министар спољних послова Републике Словеније
Председавајући Савета Европске уније

Оли Рен,
Члан Комисије Европских заједница (у даљем тексту „Европска заједница“) задужен за Проширење

СРБИЈА

Божидар Ђелић, потпредседник Владе Србије

КОЈИ СУ СЕ, након што су разменили пуномоћја за потписивање, у одговарајућој форми,

ДОГОВОРИЛИ О СЛЕДЕЋЕМ:

НАСЛОВ I

ОПШТА НАЧЕЛА

Члан 1 (ССП Члан 2)

Поштовање демократских начела и људских права, проглашених у Универзалној декларацији о људским правима и дефинисаних у Европској конвенцији о заштити људских права и основних слобода, Завршном акту из Хелсинкија и Париској повељи за нову Европу, поштовање начела међународног права, укључујући пуну сарадњу са Међународним кривичним трибуналом за бившу Југославију, владавине права, као и начела тржишне привреде у складу са Документом Бонске конференције КЕБС о привредној сарадњи, представљаће основ унутрашње и спољне политике страна и чиниће суштинске елементе овог Споразума.

Члан 2 (ССП Члан 9)

Споразум ће бити у целости усклађен са одговарајућим одредбама Светске трговинске организације и спроведен на начин сагласан овим одредбама, посебно члановима XXIV Општег споразума о царинама и трговини из 1994. године (ГАТТ 1994) и чланом V Општег споразума о трговини услугама (ГАТС).

НАСЛОВ II

СЛОБОДАН ПРОТОК РОБЕ

Члан 3 (ССП Члан 18)

1. Заједница и Србија ће, у периоду од највише шест година, почевши од ступања на снагу овог Споразума, постепено успоставити билатералну зону слободне трговине у складу са одредбама овог Споразума и одредбама ГАТТ 1994 и Светске трговинске организације (у даљем тексту „СТО”). У том процесу, оне ће водити рачуна о доле наведеним посебним условима.
2. Комбинована номенклатура робе ће се примењивати на класификацију робе у трговини између уговорних страна.
3. За потребе овог Споразума, царине и дажбине које имају исто дејство као и царине, укључују сваку царину или дажбину на увоз или извоз робе, укључујући било који облик додатних такси или дажбина на увоз или извоз, али не укључују:
 - (а) дажбине једнаке унутрашњем опорезивању прописаном у складу са одредбама става 2. члана III ГАТТ 1994;
 - (б) антидампинг или компензаторне мере;
 - (в) дажбине које су сразмерне пруженим услугама.
4. За сваки производ, базна царина на коју се примењује накнадно снижење царинске стопе одређено овим Споразумом биће:
 - (а) Заједничка царинска тарифа, установљена Уредбом Савета (ЕЕЗ) бр. 2658/87¹, примењена на *erga omnes* бази на дан потписивања овог Споразума;
 - (б) Царинска тарифа Србије².
5. Ако се, након потписивања овог Споразума, примени било какво снижење царина на *erga omnes* основи, посебно у случају снижења царина насталог као резултат:
 - а) преговора о царинама у оквиру СТО, или
 - б) у случају приступања Србије СТО, или
 - в) накнадних снижења царина након приступања Србије СТО,

те снижене царине ће заменити базну царину из става 4 овог члана од дана од када се примењује наведено снижење.

¹ Уредба Савета (ЕЕЗ) бр. 2658/87 (СЛ Л 256, 07.09.1987, стр. 1) са годишњим изменама и допунама

² Закон о царинској тарифи („Службени гласник РС“, број 62/2005 и 61/2007)

6. Заједница и Србија ће обавештавати једна другу о својим одговарајућим базним царинама и њиховим изменама

ПОГЛАВЉЕ I

ИНДУСТРИЈСКИ ПРОИЗВОДИ

Члан 4 (ССП Члан 19)

Дефиниција

1. Одредбе овог поглавља примењиваће се на производе пореклом из Заједнице или из Србије наведене у Главама 25 до 97 Комбиноване номенклатуре, осим производа наведених у анексу I, став I, (2) СТО Споразума о пољопривреди.
2. Трговина производима обухваћеним Уговором о оснивању Европске заједнице за атомску енергију одвијаће се између страна у складу са одредбама тог Уговора.
3. Одредбе овог Споразума ће се примењивати на производе од текстила у складу са Споразумом о трговини текстилним производима између Републике Србије и Европске заједнице од 31. марта 2005. године.

Члан 5 (ССП Члан 20)

Концесије Заједнице за индустријске производе

1. Царине на увоз индустријских производа пореклом из Србије у Заједницу, као и дажбине које имају исто дејство укидају се ступањем на снагу овог Споразума
2. Количинска ограничења и мере које имају исто дејство на увоз у Заједницу индустријских производа пореклом из Србије укидају се ступањем на снагу овог Споразума

Члан 6 (ССП Члан 21)

Концесије Србије за индустријске производе

1. Царине на увоз у Србију индустријских производа пореклом из Заједнице, осим оних наведених у Анексу I, укидају се ступањем на снагу овог Споразума,
2. Дажбине које имају исто дејство као царине на увоз у Србију индустријских производа пореклом из Заједнице укидају се ступањем на снагу овог Споразума
3. Царине на увоз индустријских производа у Србију пореклом из Заједнице, наведене у Анексу I, постепено ће се смањивати и укидати у складу са временским распоредом наведеним у том Анексу.
4. Количинска ограничења и мере које имају исто дејство на увоз индустријских производа у Србију пореклом из Заједнице укидају се ступањем на снагу овог Споразума.

Члан 7
(ССП Члан 22)

Царине и ограничења извоза

1. Ступањем на снагу овог Споразума, Заједница и Србија ће у међусобној трговини укинути све царине на извоз и дажбине које имају исто дејство.
2. Ступањем на снагу овог Споразума, Заједница и Србија ће међусобно укинути сва количинска ограничења на извоз и мере које имају исто дејство.

Члан 8
(ССП Члан 23)

Бржа снижења царина

Србија исказује спремност да снизи своје царине у трговини са Заједницом брже него што је предвиђено у члану 21, ако то дозволе опште привредно стање и стање у одговарајућем привредном сектору.

Одбор за споровођење Преланог споразума ће у том смислу анализирати ситуацију и дати одговарајуће препоруке.

ПОГЛАВЉЕ II

ПОЉОПРИВРЕДА И РИБАРСТВО

Члан 9

(ССП Члан 24)

Дефиниције

1. Одредбе овог Поглавља примењиваће се на трговину производима пољопривреде и рибарства пореклом из Заједнице или из Србије.
2. Израз „производи пољопривреде и рибарства” односи се на производе наведене у Главама 1 до 24 Комбиноване номенклатуре и на производе наведене у Анексу I, члан I, (ii) Споразума о пољопривреди Светске трговинске организације.
3. Ова дефиниција обухвата рибу и производе рибарства наведене у Глави 3, тарифним бројевима 1604 и 1605 и тарифни подбројеви 0511 91, 2301 20 и *ex* 1902 20 („пуњена тестенина са садржајем више од 20% по маси рибе, љускара, мекушаца и других водених бескичмењака”).

Члан 10

(ССП Члан 25)

Прерађени пољопривредни производи

Протокол 1 садржи договор о трговини прерађеним пољопривредним производима који су у њему наведени.

Члан 11

(ССП Члан 26)

Концесије Заједнице на увоз пољопривредних производа пореклом из Србије

1. Од дана ступања на снагу овог Споразума, Заједница ће укинути сва количинска ограничења и мере које имају исто дејство на увоз пољопривредних производа пореклом из Србије.
2. Од дана ступања на снагу овог Споразума, Заједница ће укинути све царине и дажбине које имају исто дејство на увоз пољопривредних производа пореклом из Србије, осим производа обухваћених тарифним бројевима 0102, 0201, 0202, 1701, 1702 и 2204 Комбиноване номенклатуре.

За производе обухваћене Главама 7 и 8 Комбиноване номенклатуре, за које Заједничка царинска тарифа предвиђа примену *ad valorem* стопа царине и специфичне царине, укидање се примењује само на *ad valorem* део царине.

3. Од дана ступања на снагу овог Споразума, Заједница ће утврдити царине које се примењују на увоз у Заједницу производа од јунетине („*baby beef*“) пореклом из Србије дефинисаних у Анексу II, и то на 20% од *ad valorem* стопе царина и 20% од специфичне царине наведене у Заједничкој царинској тарифи Европских заједница, у оквиру годишње царинске квоте од 8,700 тона изражених у тежини полутки.
4. Од дана ступања на снагу овог Споразума Заједница ће применити бесцарински приступ увозу у Заједницу за производе пореклом из Србије обухваћене тарифним бројевима 1701 и 1702 Комбиноване номенклатуре, у оквиру годишње царинске квоте од 180,000 тона (нето масе).

Члан 12
(ССП Члан 27)

Концесије Србије за пољопривредне производе

1. Од дана ступања на снагу овог Споразума, Србија ће укинути сва количинска ограничења и мере које имају исто дејство на увоз пољопривредних производа пореклом из Заједнице.
2. Од дана ступања на снагу овог Споразума Србија ће:
 - а. укинути царинске дажбине које се примењују на увоз одређених пољопривредних производа пореклом из Заједнице, наведених у Анексу III (а);
 - б. укинути прогресивно царинске дажбине које се примењују на увоз одређених пољопривредних производа пореклом из Заједнице, наведених у Анексу III (б) у складу са динамиком наведеном за сваки производ у Анексу;
 - в. смањити прогресивно царинске дажбине које се примењују на увоз одређених пољопривредних производа пореклом из Заједнице, наведених у Анексу III (в) и (г) у складу са динамиком наведеном за сваки производ у тим анексима;

Члан 13
(ССП Члан 28)

Протокол о вину и алкохолним пићима

Протоколом 2 је утврђен режим који ће се примењивати на вина и алкохолна пића.

Члан 14
(ССП Члан 29)

Концесије Заједнице за рибу и производе од рибе

1. Од дана ступања на снагу овог Споразума, Заједница ће укинути сва количинска ограничења и мере које имају исто дејство на увоз рибе и производа од рибе пореклом из Србије.
2. Од дана ступања на снагу овог Споразума, Заједница ће укинути све царине и мере које имају исто дејство, на рибу и рибље производе пореклом из Србије, осим оних набројаних у Анексу IV. Производи наведени у Анексу IV подлежу одредбама које су у њему садржане.

Члан 15
(ССП Члан 30)

Концесије Србије за рибу и производе од рибе

1. Од дана ступања на снагу овог Споразума, Србија ће укинути сва количинска ограничења и мере које имају исто дејство на увоз рибе и производа од рибе пореклом из Заједнице.
2. Од дана ступања на снагу овог Споразума, Србија ће укинути све царине и мере које имају исто дејство на рибу и производе од рибе пореклом из Заједнице, осим оних који су наведени у Анексу V. Производи наведени у Анексу V подлежу одредбама које се у њему налазе.

Члан 16
(ССП Члан 31)

Клаузула о ревизији

Водећи рачуна о обиму трговине производима пољопривреде и рибарства између страна, њиховој посебној осетљивости, правилима заједничких политика Заједнице и пољопривредне политике и политике рибарства у Србији, улози пољопривреде и рибарства у привреди Србије, последицама мултилатералних преговора о трговини у оквиру Светске трговинске организације, као и коначног приступања Србије Светској трговинској организацији, Заједница и Србија ће у Одбору за спровођење Прелазног споразума, најкасније 3 године након ступања на снагу овог Споразума, за сваки појединачни производ и на уређеној и одговарајућој узајамној основи, истражити могућности за одобравање даљих узајамних концесија у циљу примене веће либерализације трговине производима пољопривреде и рибарства.

Члан 17
(ССП Члан 32)

Заштитне мере за пољопривреду и рибарство

1. Без обзира на остале одредбе овог Споразума, посебно члана 26, имајући у виду посебну осетљивост тржишта пољопривредних и рибљих производа, уколико увоз производа пореклом из једне од страна које су предмет концесија додељених у складу са члановима 10, 11, 12, 13, 14 и 15, проузрокује озбиљан поремећај на тржишту или у домаћим регулаторним механизмима друге стране, обе стране ће одмах започети консултације ради проналажења одговарајућег решења. У очекивању таквог решења, погођена страна може предузети одговарајуће мере које сматра неопходним..
2. У случају да кумулативни извоз производа пореклом из Србије, наведених у Анексу V Протокола 3, достигне ниво од 115% просека рачунатог за претходне три календарске године, Србија и Заједница ће, у року од пет радних дана, почети консултације у циљу анализирања и оцењивања кретања извоза ових производа у Заједницу, и где је то потребно, наћи задовољавајућа решења како би се избегао поремећај тржишта услед извоза ових производа у Заједницу.

Без утицаја на став 1. овог члана, у случају да кумулативни извоз производа пореклом из Србије, наведених у Анексу V Протокола 3, порасте за преко 30% у обиму у току календарске године, у поређењу са просечним извозом мереним за претходне три календарске године, Заједница може да суспендује преференцијални третман који се примењује на производе који су довели до пораста извоза.

У случају да се донесе одлука о суспензији преференцијалног третмана, Заједница ће, у року од пет радних дана, обавестити Одбор за спровођење Прелазног споразума о мери коју предузима и ући у консултације са Србијом, како би договорила мере којима ће се избећи поремећај у трговини производима наведеним у Анексу V Протокола 3.

Заједница ће поново успоставити преференцијални третман чим се ефективном применом договорених мера или применом било које друге мере коју су стране предузеле, отклони поремећај у трговини.

Одредбе ставова 3, 4, 5. и 6, члана 26. примењиваће се *mutatis mutandis* и на активности наведене у овом ставу.

3. Стране ће размотрити функционисање механизма наведеног у ставу 2. овог члана, најкасније 3 године након ступања овог Споразума на снагу. Одбор за спровођење Прелазног споразума може да одлучи о одговарајућим изменама механизма из става 2. овог члана.

Члан 18
(ССП Члан 33)

Заштита ознака географског порекла за производе пољопривреде и рибарства и прехранбене производе, са изузетком вина и алкохолних пића

1. Србија ће обезбедити заштиту ознака географског порекла Заједнице регистрованих у Заједници на основу Уредбе Савета (ЕЗ) број 510/2006 од 20. марта 2006. године о заштити географских ознака и назнака порекла за пољопривредне и прехранбене производе³, у складу са одредбама овог члана. Ознаке географског порекла из Србије ће моћи да се региструју у Заједници под условима наведеним у горепоменутој Уредби.
2. Србија ће на својој територији забранити сваку употребу имена заштићених у Заједници за сличне производе који не задовољавају услове за коришћење ознаке географског порекла. Ово ће се примењивати чак и када је наведено право географско порекло, када се конкретна географска ознака користи у преводу, када је име праћено изразима попут „врста”, „тип”, „стил”, „имитација”, „метод” или другим изразима тог типа.
3. Србија ће одбити регистрацију жига чија употреба одговара ситуацији наведеној у ставу 2. овог члана.
4. Жигови чија употреба одговара ситуацији наведеној у ставу 2. овог члана, а који су регистровани у Србији или стечени употребом, неће се више користити пет година након ступања на снагу овог Споразума. Међутим, ово се неће примењивати на жигове регистроване у Србији или жигове стечене употребом, а који су у власништву држављана трећих држава, под условом да нису такве природе да могу на било који начин да заведу потрошаче у погледу квалитета, карактеристика и географског порекла робе.
5. Свака употреба ознака географског порекла заштићених у складу са ставом 1. овог члана као уобичајених израза у општој употреби за такве робе у Србији престаће најкасније 5 година након ступања на снагу овог Споразума.
6. Србија ће обезбедити да роба извезена са њене територије, 5 година након ступања на снагу овог Споразума, не крши одредбе овог члана.
7. Србија ће обезбедити заштиту наведену у ставовима 1. до 6. овог члана, како на сопствену иницијативу, тако и на захтев заинтересоване стране.

³ СЛ Л 93, 31.03.2006. стр. 12, са изменама и допунама учињеним Уредбом Савета (ЕЗ) број 1791/2006 (СЛ Л 363, 20.12.2006, стр. 1)

ПОГЛАВЉЕ III

ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 19 (ССП Члан 34)

Обухват

Одредбе овог Поглавља примењиваће се на трговину свим производима између страна, осим у случајевима када је другачије предвиђено овим Споразумом или Протоколом 1.

Члан 20 (ССП Члан 35)

Повољније концесије

Одредбе овог Наслова неће ни на који начин утицати на једнострану примену повољнијих мера од било које стране.

Члан 21 (ССП Члан 36)

Мировање

1. Од дана ступања на снагу овог Споразума, у трговини између Заједнице и Србије неће бити уведене нове царине на увоз или извоз или дажбине које имају исто дејство, нити ће оне које се већ примењују бити повећаване.
2. Од дана ступања на снагу овог Споразума, у трговини између Заједнице и Србије неће бити уведена нова количинска ограничења на увоз и извоз или мере које имају исто дејство, нити ће се оне које већ постоје учинити рестриктивнијим.
3. Не доводећи у питање концесије додељене сходно члановима 10, 11, 12, 13, 14 и 15, одредбе ставова 1. и 2. овог члана неће ни на који начин ограничити спровођење пољопривредне политике и политике рибарства Србије и Заједнице, као ни предузимање било којих мера у оквиру ових политика, у мери у којој то не штети режиму увоза из Анекса II-V и Протокола 1.

Члан 22

(ССП Члан 37)

Забрана фискалне дискриминације

1. Заједница и Србија ће се уздржавати од увођења, и укинуће уколико постоји, сваку меру или праксу унутрашње фискалне природе, којом се производи једне стране, непосредно или посредно, дискриминишу у односу на сличне производе који потичу са територије друге стране.
2. За производе који се извезу на територију једне од страна не могу се остварити користи од повраћаја унутрашњег посредног опорезивања у износу који премашује износ посредног пореза који је на њих наметнут.

Члан 23
(ССП Члан 38)

Дажбине фискалне природе

Одредбе које се односе на укидање увозних царина примењиваће се и на царинске дажбине фискалне природе.

Члан 24
(ССП Члан 39)

Царинске уније, зоне слободне трговине и прекогранични договори

1. Овим Споразумом се не искључује очување и успостављање царинских унија, зона слободне трговине или договора о прекограничном промету, у мери у којој се не мењају трговински договори предвиђени овим Споразумом.
2. Током прелазног периода одређеног у члану 18, овај Споразум неће утицати на спровођење посебних преференцијалних договора којима се уређује кретање робе, утврђених или у пограничним Споразумима претходно закљученим између једне или више држава чланица и Србије или који произлазе из билатералних споразума наведених у Наслову III, које је Србија закључила ради унапређења регионалне трговине.
3. Стране ће у оквиру Одбора за спровођење Прелазног споразума одржавати консултације у вези са споразумима описаним у ставовима 1. и 2. овог члана и, када то буде потребно, у вези са другим важним питањима која се односе на њихове трговинске политике према трећим државама. Посебно у случају приступања треће државе Унији, овакве консултације ће се одржавати како би се обезбедило узимање у обзир међусобних интереса Заједнице и Србије наведених у овом Споразуму.

Члан 25
(ССП Члан 40)

Дампинг и субвенције

1. Ниједна одредба овог Споразума не спречава било коју од страна да предузме одбрамбене трговинске мере у складу са ставом 2 овог члана и чланом 41.
2. Ако једна од страна установи да се у трговини са другом страном спроводи дампинг и/или субвенције на основу којих је могуће увести компензаторне мере, та страна може да предузме одговарајуће мере против овакве праксе у складу са Споразумом СТО о спровођењу члана VI ГАТТ 1994. године или Споразумом СТО о субвенцијама и компензаторним мерама, као и одговарајућим домаћим законодавством.

Члан 26
(ССП Члан 41)

Заштитна клаузула

1. Одредбе члана XIX ГАТТ 1994. године и Споразума СТО о заштитним мерама примењују се између страна.
2. Без обзира на став 1. овог члана, када се неки производ једне стране увози на територију друге стране у толико повећаним количинама и под таквим условима да проузрокује или прети да проузрокује:
 - а) озбиљну штету домаћој индустрији сличних или директно конкурентних производа на територији стране увознице или
 - б) озбиљне поремећаје у било ком сектору привреде или тешкоће које могу да доведу до озбиљног погоршања економске ситуације у некој области стране увознице,

страна која увози може предузети одговарајуће билатералне заштитне мере под условима и у складу са поступцима наведеним у овом члану.

3. Билатералне заштитне мере усмерене на увоз из друге стране не смеју превазилазити оно што је конкретно неопходно да се отклоне проблеми, утврђени ставом 2, који су настали као последица примене овог Споразума. Усвојена заштитна мера би требало да се састоји у обустављању повећања или у смањењу преференцијалних маргина предвиђених овим Споразумом за производ у питању до максималне границе која одговара основној царини из члана 3, став 4 (а) и (б) и став 5 за исти производ. Такве мере ће обухватати

јасне елементе који дефинишу њихово постепено укидање, најкасније до краја утврђеног периода, и не смеју да се примењују дуже од 2 године.

У крајње ванредним околностима мере могу бити продужене за још највише 2 године. Ниједна билатерална заштитна мера неће се примењивати на увоз производа на који се таква мера примењивала у временском периоду који је једнак оном периоду током кога је та мера претходно била примењивана, под условом да је период непримењивања мере најмање 2 године, рачунајући од момента престанка примене мере.

4. Пре предузимања мера предвиђених у случајевима наведеним у овом члану или у случајевима на које се примењује став 5 (б) овог члана, Заједница с једне стране, и Србија с друге стране ће, што је пре могуће, доставити Одбору за спровођење Прелазног споразума све релевантне информације неопходне за темељну анализу ситуације, у циљу проналажења прихватљивог решења за стране у питању.
5. Ради спровођења ставова 1, 2, 3. и 4. овог члана примењиваће се следеће одредбе:

- а) Проблеми који настану због ситуације наведене у овом члану биће одмах достављени на разматрање Одбору за спровођење Прелазног споразума, који може да донесе било коју одлуку потребну за отклањање тих проблема.

Ако Одбор за спровођење Прелазног споразума или страна извозница нису донели одлуку којом се отклањају проблеми, или ако није пронађено друго задовољавајуће решење у року од 30 дана од упућивања предмета Одбору за спровођење Прелазног споразума, страна увозница може усвојити одговарајуће мере ради отклањања проблема у складу са овим чланом. Приликом одабира заштитних мера, првенство мора да се да мерама које најмање ремете спровођење овог Споразума. Заштитне мере примењене у складу са чланом XIX ГАТТ 1994. године и Споразумом СТО о заштитним мерама очуваће ниво/маргину преференција одобрених овим Споразумом.

- б) Када ванредне или критичне околности које захтевају непосредно деловање онемогућавају претходно обавештавање или испитивање, шта год да је случај, страна у питању може, у ситуацијама наведеним у овом члану, одмах да примени привремене мере потребне за отклањање проблема и да о томе одмах обавести другу страну.

Заштитне мере морају се одмах пријавити Одбору за спровођење Прелазног споразума и о њима ће се водити периодичне консултације у оквиру тог тела, посебно у циљу утврђивања временског распореда њиховог укидања, чим то околности дозволе.

6. У случају да Заједница, с једне стране, или Србија, с друге стране, подвргну увоз производа, који би могли да изазову проблеме наведене у овом члану, управном поступку чија је сврха брзо прибављање информација о смеру трговинских токова, о томе ће обавестити другу страну.

Члан 27
(ССП Члан 42)

Клаузула о несташици

1. Када испуњавање одредаба овог Наслова доведе до:
 - а) критичне несташице, или опасности од несташице, прехранбених или других производа неопходних за страну извозницу; или
 - б) реекспорта у трећу државу производа на који страна извозница примењује количинска извозна ограничења, извозне царине или мере или дажбине које имају исто дејство, и када наведене ситуације изазову, или би могле да изазову велике тешкоће за извозну страну

та страна може предузети одговарајуће мере под условима и у складу са процедурама наведеним у овом члану.
2. Приликом одабира мера, предност се мора дати онима које најмање ремете спровођење договора из овог Споразума. Ове мере се неће примењивати на начин који би био средство произвољне или неоправдане дискриминације у случајевима у којима преовлађују исти услови, или средство прикривеног ограничења трговине и биће укинуте када услови више не оправдавају њихово постојање.
3. Пре предузимања мера предвиђених у ставу 1. овог члана или што је пре могуће у случајевима на које се примењује став 4. овог члана, Заједница и Србија ће, у зависности од случаја, доставити Одбору за спровођење Прелазног споразума сва релевантна обавештења, у циљу проналажења решења прихватљивог за обе стране. Стране се могу, у оквиру Одбора за спровођење Прелазног споразума, договорити о било којим средствима потребним за превазилажење тешкоћа. Ако се у року од 30 дана од упућивања предмета Одбору за спровођење Прелазног споразума не постигне договор, страна извозница може на извоз производа у питању применити мере из овог члана.
4. Када ванредне и критичне околности које захтевају непосредно деловање онемогућавају претходно обавештавање и испитивање, у зависности од случаја, Заједница или Србија могу одмах применити мере предострожности потребне за решавање ситуације и о томе ће одмах обавестити другу страну.

5. О свим мерама примењеним сходно овом члану мора се одмах обавестити Одбор за спровођење Прелазног споразума и о њима ће се водити периодичне консултације у оквиру тог тела, посебно у циљу утврђивања распореда њиховог укидања, чим то околности дозволе.

Члан 28
(ССП Члан 43)

Државни монополи

Србија ће постепено прилагодити све државне монополе комерцијалног карактера како би обезбедила да, до истека 3 године од ступања овог Споразума на снагу, више не постоји дискриминација између држављана држава чланица Европске уније и Србије у погледу услова под којима се роба набавља и продаје.

Члан 29
(ССП Члан 44)

Правила о пореклу

Осим уколико је другачије регулисано овим споразумом, Протокол 3 регулише правила о пореклу за примену одредаба овог споразума.

Члан 30
(ССП Члан 45)

Дозвољена ограничења

Овај Споразум не спречава забране или ограничења увоза, извоза или транзита робе оправдане на основу јавног морала, јавног интереса или јавне безбедности; заштите здравља и живота људи, животиња или биљака; заштите националног блага уметничке, историјске и археолошке вредности или заштите интелектуалне, индустријске и комерцијалне својине или правила која се односе на злато и сребро. Међутим, ове забране или ограничења неће бити средства произвољне дискриминације или прикривеног ограничења трговине између страна.

Члан 31
(ССП Члан 46)

Изостанак административне сарадње

1. Стране су сагласне да је административна сарадња суштинска за спровођење и контролу преференцијалног третмана дозвољеног у складу са овим Насловом и истичу своју спремност за сузбијање неправилности и превара у вези са царинама и сродним областима.

2. Када једна од страна на основу објективних информација установи, да је изостала административна сарадња и/или да постоје неправилности или преваре сходно овом Наслову, страна у питању може привремено да суспендује одговарајући преференцијални третман производа у питању у складу са овим чланом.

3. У смислу овог члана, изостанак административне сарадње обухвата, *inter alia*:

- (а) поновљено непоштовање обавезе провере порекла конкретног производа ;
- (б) поновљено одбијање или неоправдано кашњење у спровођењу и/или достављању резултата накнадне верификације доказа о пореклу;
- (в) поновљено одбијање или неоправдано кашњење у прибављању овлашћења да се спроведу мисије административне сарадње које проверавају веродостојност докумената или тачност информација релевантних за давање преференцијалног третмана.

У смислу овог члана, утврђивање неправилности или преваре се може урадити, *inter alia*, када постоји значајан раст, без задовољавајућег објашњења, увоза робе који превазилази уобичајен ниво производних и извозних капацитета друге стране, а који је повезан са објективним информацијама у вези са неправилностима или преварама.

4. Привремена суспензија повлашћеног положаја производа ће се увести под следећим условима:

- (а) Страна која је установила, на основу објективних информација, да је изостала административна сарадња и/или да постоје неправилности или преваре, обавестиће, без непотребног одлагања, Одбор за спровођење Прелазног споразума о свом налазу заједно са објективним информацијама и започети консултације у оквиру Одбора за спровођење Прелазног споразума, на основу свих релевантних информација и објективних налаза, у циљу постизања прихватљивог решења за обе стране.
- (б) Уколико стране започну консултације у оквиру Одбора за спровођење Прелазног споразума, као што је горе наведено, а не нађу прихватљиво решење у року од 3 месеца након обавештавања, оштећена страна може привремено да обустави одговарајући преференцијални третман производа у питању. Одбор за спровођење Прелазног споразума ће без непотребног одлагања бити обавештен о привременој суспензији.
- (в) У складу са овим чланом, привремена суспензија, ће бити ограничена на оно што је потребно да се заштите финансијски интереси стране у питању. Она

неће трајати дуже од шест месеци након чега може бити обновљена. Одбор за спровођење Прелазног споразума мора да буде обавештен одмах након усвајања привремених суспензија. О њима ће се водити периодичне консултације у оквиру Одбора за спровођење Прелазног споразума, посебно у погледу њиховог окончања чим услови за њихову примену више не буду постојали.

5. Истовремено са обавештавањем Одбора за спровођење Прелазног споразума сходно ставу 4(а) овог члана, страна у питању треба да објави обавештење увозницима у службеном гласнику. У обавештењу увозницима треба да буде наведен производ за који је утврђено, на основу објективних информација, да не постоји административна сарадња и/или да постоје неправилности или превара.

Члан 32 (ССП Члан 47)

У случају грешке надлежних органа у правилном управљању повлашћеним системом при извозу, а посебно у примени одредаба Протокола 3 овог Споразума када оваква грешка доведе до последица у вези са увозним царинама, уговорна страна коју ове последице погађају може да захтева од Одбора за спровођење Прелазног споразума да испита могућност усвајања свих одговарајућих мера у циљу решавања ситуације

Члан 33 (ССП Члан 48)

Примена овог Споразума неће утицати на примену одредаба права Заједнице на Канарска острва.

НАСЛОВ III

ДРУГЕ ОДРЕДБЕ О ТРГОВИНИ И ТРГОВИНСКИМ ПИТАЊИМА

Члан 34
(ССП Члан 61(1))

Транзитни саобраћај

Дефиниције

(Протокол 4 ССП, члан 3 (а) и (б))

У сврху овог Протокола, примењиваће се следеће дефиниције:

- а) Транзитни саобраћај Заједнице: превоз ствари који обавља превозник који је основан у Заједници у транзиту преко територије Србије на релацији до државе чланице Заједнице или из ње;
- б) Транзитни саобраћај Србије: превоз ствари који обавља превозник који је основан у Србији у транзиту из Србије преко територије Заједнице са одредиштем у трећој земљи или ствари из треће земље којима је одредиште Србија;

Опште одредбе

(Протокол 4 ССП, чланови 11(2), (3) и (5))

1. Стране се овим саглашавају да допусте транзитном саобраћају Заједнице неограничен приступ преко Србије, а транзитном саобраћају Србије преко Заједнице почевши од датума ступања на снагу овог Споразума.
2. Ако се као последица права одобрених у складу са ставом 1 транзитни саобраћај превозника из Заједнице повећа у толикој мери да изазове или прети да изазове озбиљну штету путној инфраструктури и/или протоку саобраћаја на правцима наведеним у Меморандуму о разумевању за развој основне транспортне инфраструктурне мреже за Југоисточну Европу који су потписали министри из региона и Европска комисија у јуну 2004. године, и ако се под истим условима појаве проблеми на територији Заједнице близу граница Србије, питање ће бити поднето Одбору за спровођење Прелазног споразума у складу са чланом 44 овог Споразума. Стране могу да предложе изузетне, привремене, недискриминаторне мере, ако је то потребно, за ограничавање или ублажавање такве штете.
3. Стране ће се уздржати од било каквог једностраног деловања које би могло довести до дискриминације између превозника или возила из Заједнице и превозника или возила из Србије. Свака уговорна страна ће предузети све

коракe потребне ради олакшавања друмског транспорта према територији друге уговорне стране или преко ње.

Поједностављивање формалности
(Протокол 4 ССП, Члан 19(1) и (3))

1. Стране су сагласне да поједноставе проток ствари железницом и друмом, билатерално или у транзиту.
2. Стране су сагласне, у мери у којој је то потребно, да предузму заједничке активности у погледу усвајања даљих мера поједностављивања, као и да подстичу усвајање таквих мера.

Спровођење
(Протокол 4 ССП, Члан 21(2) и (2 д))

Сарадња између Страна одвијаће се у оквиру посебног пододбора Одбора за спровођење Прелазног споразума који ће бити основан у складу са чланом 45 овог Споразума. Посебно ће се координисати надзор, предвиђања и друге статистичке послове у вези са међународним транспортом, а посебно транзитним саобраћајем.

Члан 35
(ССП Члан 62)

Стране се обавезују да одобре сва плаћања и преносе на текући рачун биланса плаћања између Заједнице и Србије у слободно конвертибилној валути и у складу с одредбама члана VIII Статута Међународног монетарног фонда.

Члан 36
(ССП Члан 69)

1. Стране ће настојати, када је то могуће, да избегну наметање рестриктивних мера, укључујући мере које се односе на увоз, ради платног биланса. Страна која усвоји такве мере доставиће, што је пре могуће, другој страни распоред њиховог укидања.
2. Када се једна или више држава чланица или Србија налази у озбиљним платнобилансним тешкоћама или јој такве тешкоће прете, Заједница или Србија могу, у складу с условима утврђеним у Споразуму СТО, усвојити рестриктивне мере, укључујући мере које се односе на увоз, које ће бити ограниченог трајања, а које не могу прекорачити оно што је строго потребно да би се поправио

платни биланс. Заједница или Србија, зависно од ситуације, о томе ће одмах обавестити другу страну.

3. Ниједна рестриктивна мера неће се примењивати на преносе који се односе на улагања, нарочито не на повраћај уложене суме или поновно уложеног износа, или било каквих прихода који из њега произлазе.

Члан 37
(ССП Члан 71)

Одредбе овога Споразума не доводе у питање примену било које мере коју је донела једна од страна, неопходне ради спречавања избегавања мера које се односе на приступ трећих држава тржишту односне стране на основу одредаба овога Споразума.

Члан 38
(ССП Члан 73)

Конкуренција и остале економске одредбе

1. Следеће није у складу са правилним функционисањем Споразума у мери у којој може утицати на трговину између Заједнице и Србије:
 - i. споразуми између предузећа, одлуке удружења предузећа и усаглашена пракса између предузећа, чији је циљ или последица спречавање, ограничавање или нарушавање конкуренције;
 - ii. злоупотреба доминантног положаја од стране једног или више предузећа на територијама Заједнице или Србије, у целини или на њиховом значајном делу;
 - iii. свака државна помоћ која нарушава или прети да наруши конкуренцију давањем предности одређеним предузећима или одређеним производима.
2. Свако поступање супротно овом члану оцењиваће се на основу критеријума који проистичу из примене правила конкуренције која се примењују у Заједници, нарочито из чланова 81., 82., 86. и 87. Уговора о ЕЗ и инструмената тумачења које су усвојиле институције Заједнице.
3. Уговорне стране ће обезбедити да се оперативно независном телу повере овлашћења неопходна за потпуну примену става 1(i) и 1(ii) овог члана, у односу на приватна и јавна предузећа и предузећа којима су додељена посебна права.
4. Србија ће основати оперативно независно тело којем ће се поверити овлашћења неопходна за потпуну примену става 1(iii) овог члана у року од једне године од дана ступања на снагу овога Споразума. То тело ће, између осталог, имати овлашћења да одобрава шеме државне помоћи и доделу

индивидуалне помоћи у складу са ставом 2. овог члана, као и овлашћење да нареди повраћај државне помоћи која је незаконито додељена.

5. Заједница и Србија ће, свака са своје стране, обезбедити транспарентност у области државне помоћи, тако што ће, између осталог, једна другој достављати редован годишњи извештај или други одговарајући документ, следећи методологију и приказ који је садржан у прегледу државне помоћи Заједнице. На захтев једне уговорне стране друга страна ће пружити информације о одређеним појединачним случајевима јавне помоћи.
6. Србија ће начинити свеобухватан попис шема помоћи које су успостављене пре оснивања тела из става 4. и такве ће шеме помоћи ускладити са критеријумима из става 2. овог члана у року не дужем од 4 године од ступања на снагу овога Споразума.
7. (а) Ради примене одредаба става 1(iii) уговорне стране прихватају да ће се током првих 5 година од дана ступања на снагу овога Споразума свака државна помоћ коју додели Србија оцењивати, узимајући у обзир чињеницу да ће се Србија сматрати подручјем које је идентично подручјима Заједнице која су описана у члану 87(3)(а) Уговора о ЕЗ.
(б) У року од 4 године од дана ступања на снагу овога Споразума Србија ће доставити Европској комисији своје податке о бруто домаћем производу (БДП) по глави становника који су усклађени на нивоу НУТС II. Тело из става 4. и Европска комисија ће потом заједно оценити подобност регија у Србији, и на основу тога максимални интензитет помоћи, да би се израдила карта регионалне помоћи на основу одговарајућих смерница Заједнице.
8. Уколико је примерено, Протокол 4 утврђује правила о државној помоћи у индустрији челика. Овим Протоколом утврђују се правила применљива у случају додељивања помоћи за реструктуирање у индустрији челика. Протокол ће нагласити изузетан карактер овакве помоћи и чињеницу да би помоћ била ограничена у времену и везана за смањење капацитета у оквиру програма изводљивости.
9. У погледу производа на које се односи Поглавље II, Наслова IV:
 - а) став 1 (iii) се неће примењивати;
 - б) свако поступање супротно ставу 1(i) оцењиваће се према критеријумима које је утврдила Заједница на основу чланова 36 и 37. Уговора о ЕЗ и посебних инструмената Заједнице који су усвојени на тој основи.
10. Ако једна од уговорна страна сматра да је одређено поступање неспојиво са условима из става 1 овог члана, она може предузети одговарајуће мере након консултација у оквиру Одбора за спровођење Прелазног споразума или тридесет радних дана након што се обратила ради таквих консултација.

Ништа из овога члана неће спречавати и неће на било који начин утицати на Заједницу или Србију да предузимају компензаторне мере у складу са

одговарајућим члановима ГАТТ 1994. године и Споразума СТО о субвенцијама и компензаторним мерама и са својим одговарајућим законодавствима.

Члан 39
(ССП Члан 74)

Јавна предузећа

Истеком рока од 3 године након ступања на снагу овог Споразума, Србија ће применити на јавна предузећа и предузећа којима су додељена посебна права начела која су утврђена у Уговору о ЕЗ, са посебним упућивањем на члан 86.

Посебна права јавних предузећа током прелазног периода неће укључивати могућност наметања квантитативних ограничења или мера које имају исто дејство на увоз из Заједнице у Србију.

Члан 40
(ССП Члан 75)

Интелектуална, индустријска и комерцијална својина

1. Сагласно одредбама овога члана и Анекса VII, уговорне стране потврђују важност коју придају обезбеђењу одговарајуће и делотворне заштите и примене права интелектуалне, индустријске и комерцијалне својине.
2. Од ступања на снагу овог Споразума, уговорне стране ће, у погледу признања и заштите интелектуалне, индустријске и комерцијалне својине, узајамно гарантовати привредним друштвима и држављанима уговорних страна, третман не мање повољан од оног који уговорне стране гарантују било којој трећој држави у складу са билатералним споразумима.
3. Србија ће предузети неопходне мере како би најкасније 5 година од ступања на снагу овог Споразума обезбедила ниво заштите интелектуалне, индустријске и комерцијалне својине који је сличан нивоу који постоји у Заједници, укључујући и делотворна средства за спровођење тих права.
4. Србија се обавезује да приступи, у горе поменутом року, мултилатералним конвенцијама о правима интелектуалне, индустријске и комерцијалне својине на које се упућује у Анексу VI. Одбор за спровођење Прелазног споразума може одлучити да обавезе Србију да приступи одређеним мултилатералним конвенцијама у овој области.
5. Ако се у области интелектуалне, индустријске и комерцијалне својине појаве проблеми који штетно утичу на услове трговине, они ће бити хитно упућени Одбору за спровођење Прелазног споразума, на захтев било које уговорне стране, ради постизања обострано задовољавајућих решења.

Члан 41
(ССП Члан 99)

Царине

Стране ће сарађивати како би гарантовале поштовање свих одредаба које треба да се усвоје у области трговине и како би се постигло усклађивање царинског система у Србији са системом у Заједници, чиме ће се отворити пут мерама либерализације које се предвиђају овим Споразумом и за постепено усклађивање српских царинских прописа са правним тековинама Заједнице.

У оквиру сарадње узеће се у обзир приоритетне области које се тичу правних тековина Заједнице у области царина.

Протокол 5 утврђује правила о узајамној административној помоћи између страна у области царина.

НАСЛОВ IV

ИНСТИТУЦИОНАЛНЕ, ОПШТЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 42

(ССП члан 119)

Овим се оснива Одбор за спровођење Прелазног споразума, који ће надzirати примену и спровођење овог Споразума. Он ће се састајати на одговарајућем нивоу у редовним временским размацама и када то околности захтевају. Он ће разматрати сва важна питања која проистичу у оквиру овог Споразума и сва друга билатерална или међународна питања од заједничког интереса.

Члан 43

(ССП члан 120)

1. Одбор за спровођење Прелазног споразума ће се састојати од чланова Савета Европске уније и чланова Европске комисије, с једне, и чланова Владе Србије с друге стране.
2. Одбор за спровођење Прелазног споразума ће донети свој Пословник о раду.
3. Чланови Одбора за спровођење Прелазног споразума могу одредити да буду заступљени у складу са условима утврђеним Пословником о раду Одбора.
4. Одбором за спровођење Прелазног споразума ће, наизменично, председавати представник Европске заједнице и представник Србије, у складу са одредбама које ће бити утврђене Пословником о раду Одбора.
5. У питањима која се ње тичу, Европска инвестициона банка ће учествовати у раду Одбора за спровођење Прелазног споразума у својству посматрача.

Члан 44

(ССП члан 121)

Ради постизања циљева овог Споразума, Одбор за спровођење Прелазног споразума има овлашћење да, у предвиђеним случајевима, доноси одлуке у оквиру делокруга овог Споразума. Донесене одлуке ће обавезивати уговорне стране, које ће морати да предузму мере неопходне за њихово спровођење. Одбор за спровођење Прелазног споразума такође може давати одговарајуће препоруке. Одбор за спровођење Прелазног споразума ће сачињавати своје одлуке и препоруке на основу договора постигнутог међу странама.

Члан 45

(ССП члан 121)

Одбор за спровођење Прелазног споразума може оснивати пододборе.

Члан 46

(ССП члан 126)

Свака страна обавезује се, унутар делокруга овога Споразума, да обезбеди да физичка и правна лица друге стране имају приступ, без дискриминације у односу на властите држављане, надлежним судовима и управним органима страна ради заштите својих личних и имовинских права.

Члан 47

(ССП Члан 127)

Ниједна одредба овога Споразума не спречава страну да предузме мере:

- а) које сматра нужним како би спречила откривање информација супротно својим суштинским безбедносним интересима;
- б) које се односе на производњу или трговину оружјем, муницијом или ратним материјалом, или на истраживање, развој или производњу преко потребну у обрамбене сврхе, под условом да такве мере не нарушавају услове конкуренције у односу на производе који нису изричито намењени у војне сврхе;
- в) које сматра битним за властиту безбедност у случају озбиљних унутрашњих поремећаја који утичу на очување закона и реда, у време рата или озбиљне међународне напетости која представља ратну претњу, или ради испуњавања обавеза које је прихватила да би се очували мир и међународна безбедност.

Члан 48

(ССП Члан 128)

1. У областима обухваћеним овим Споразумом и без утицаја на посебне одредбе које су у њему садржане:
 - а) решења која Србија примени у односу на Заједницу не смеју довести ни до какве дискриминације између држава чланица, њихових држављана или привредних друштава;

- б) решења које Заједница примени у односу на Србију не смеју довести ни до какве дискриминације између држављана Србије, као и српских привредних друштава.
2. Одредбе става 1. не доводе у питање право страна да примене релевантне одредбе свога пореског законодавства на пореске обвезнике који нису у идентичној ситуацији у погледу свога пребивалишта.

Члан 49
(ССП Члан 129)

1. Стране ће предузети све опште или посебне мере које су потребне за испуњавање својих обавеза према овом Споразуму. Оне ће се побринути да се постигну циљеви утврђени овим Споразумом.
2. Стране су сагласне да ће се одмах саветовати преко одговарајућих канала на захтев било које од страна ради расправљања било којег питања које се тиче тумачења или примене овога Споразума и других релевантних аспеката односа између страна.
3. Свака страна упутиће Одбору за спровођење Прелазног споразума сваки спор који се тиче примене или тумачења овог Споразума. У том случају, примењиваће се члан 50 и, уколико је то потребно, Протокол 6.

Одбор за спровођење Прелазног споразума може да реши све спорове доношењем одлуке која има обавезујуће дејство.

4. Ако једна од страна сматра да је друга страна пропустила да испуни неку обавезу из овога Споразума, она може предузети одговарајуће мере. Пре тога ће, осим у посебно хитним случајевима, доставити Одбору за спровођење Прелазног споразума све неопходне информације које су потребне за темељно испитивање ситуације ради проналажења решења које је прихватљиво странама.

При одабиру мера предност се мора дати оним мерама које најмање нарушавају примену овога Споразума. О тим мерама се одмах мора обавестити Одбор за спровођење Прелазног споразума и оне ће бити предмет консултација унутар Одбора за спровођење Прелазног споразума или било другог тела основаног на основу члана 46, ако то друга страна затражи.

5. Одредбе ставова 2, 3. и 4. ни на који начин не утичу и не доводе у питање чланове 17, 25, 26, 27, 31. и Протокола 3 (Дефиниција концепта о пореклу производа и метода административне сарадње).

Члан 50
(ССП Члан 130)

1. Када настане спор између страна о тумачењу или примени овог Споразума, било која страна ће поднети другој страни и Одбору за спровођење Прелазног споразума званични захтев да се предмет спора реши.

Када једна страна сматра да мера коју је предузела друга страна или пропуст друге стране да предузме неку радњу представљају повреду обавеза сходно овом Споразуму, званични захтев ће садржати разлоге за овакво мишљење и назначити, уколико је то случај, да страна може да предузме мере предвиђене ставом 4, члана 49.

2. Стране ће настојати да реше спор започињањем консултација, у доброј вери, у оквиру Одбора за спровођење Прелазног споразума и осталим телима предвиђеним ставом 3, у циљу налажења узајамно прихватљивог решења у што краћем року.
3. Стране ће доставити Одбору за спровођење Прелазног споразума све битне информације потребне за детаљно разматрање случаја.

Све док спор не буде решен, о њему ће се расправљати на сваком састанку Одбора за спровођење Прелазног споразума, осим уколико је покренут арбитражни поступак предвиђен Протоколом 6. Спор ће се сматрати решеним када Одбор за спровођење Прелазног споразума донесе обавезујућу одлуку којом решава предмет спора предвиђен ставом 3, члана 49, или када изјави да спор више не постоји.

Консултације о спору могу да се одржавају на било ком састанку Одбора за спровођење Прелазног споразума или било ког релеватног одбора или тела основаног сходно чланову 45, као што је договорено између страна или на захтев једне од страна. Консултације могу да се одвијају и писменим путем.

Све информације откривене током консултација остаће поверљиве.

4. За питања у делокругу примене Протокола 6, свака страна може доставити предмет спора на решавање путем арбитраже у складу са тим Протоколом, када стране нису успеле да реше спор у року од два месеца од покретања поступка за решавање спора у складу са ставом 1.

Члан 51 (ССП Члан 131)

Све док се не постигну једнака права појединаца и економских субјеката на основу овога Споразума, овај Споразум неће утицати на права која су им осигурана постојећим споразумима који обавезују једну или више држава чланица, с једне стране и Србију, с друге стране.

Члан 52
(ССП Члан 17)

Сарадња са другим државама кандидатима за приступање Европској унији које нису обухваћене Процесом стабилизације и придруживања

1. Србија треба да подстиче сарадњу и закључи конвенцију о регионалној сарадњи са сваком државом кандидатом за приступање ЕУ у било којој од области сарадње обухваћених овим Споразумом. Ове конвенције треба да омогуће постепено усклађивање билатералних односа између Србије и те државе са одговарајућим делом односа између Европске заједнице и њених држава чланица и те државе
2. Србија ће започети преговоре са Турском која је успоставила царинску унију са ЕУ, у циљу закључивања, на основу обостраног интереса, Споразума којим би се установила зона слободне трговине у складу са чланом XXIV ГАТТ 1994, као и либерализовало пословно настањивање и пружање услуга између њих на нивоу једнаком овом Споразуму у складу са чланом V ГАТС.

Ови преговори треба да започну што је пре могуће, са циљем закључивања горе поменутог Споразума пре истека прелазног периода из члана 3 (1).

Члан 53
(ССП Члан 132)

Протоколи 1, 2, 3, 4, 5. и 6. и Анекси I, II, III, IV, V и VI чине саставни део овог Споразума.

Члан 54

Овај Споразум ће се примењивати до момента ступања на снагу Споразума о стабилизацији и придруживању, потписаног 29. априла 2008. године у Луксембургу.

Свака страна може отказати овај Споразум на тај начин што ће обавестити другу страну. Овај Споразум престаје да важи шест месеци од дана слања таквог обавештења.

Свака страна може да суспендује овај Споразум, са тренутним дејством суспензије, у случају ако друга страна не поштује неки од суштинских елемената овог Споразума.

Члан 55 (ССП Члан 134)

За потребе овог Споразуму, појам „стране“ значи Заједница, с једне стране, и Република Србија, с друге стране.

Члан 56 (ССП Члан 135)

Овај Споразум се примењује, с једне стране, на територије на које се примењују уговори којима се оснивају Европска заједница и Европска заједница за атомску енергију и у складу са условима утврђеним тим уговорима и на територију Србије, с друге стране.

Овај Споразум се не примењује на Косову које је тренутно под међународном управом у складу са Резолуцијом Савета безбедности Уједињених нација 1244 од 10. јуна 1999. године. Ово не доводи у питање садашњи статус Косова нити одређивање његовог коначног положаја према истој Резолуцији.

Члан 57 (ССП Члан 136)

Генерални секретар Савета Европске уније је депозитар овог Споразума.

Члан 58 (ССП Члан 137)

Споразум је састављен у два примерка на бугарском, шпанском, чешком, данском, немачком, естонском, грчком, енглеском, француском, италијанском, летонском, литванском, мађарском, малтешком, холандском, пољском, португалском, румунском, словачком, словеначком, финском, шведском и српском језику, при чему је сваки од тих текстова једнако веродостојан.

Члан 59 (ССП Члан 138)

Стране ће одобрити овај Споразум у складу са својим прописаним процедурама.

Овај Споразум ступа на снагу првог дана другог месеца који следи након дана када су стране једна другу обавестиле о окончању поступака који су наведени у првом ставу. У случају да процедура наведена у ставу 1 није завршена како би омогућила његово ступање на снагу 1. јула 2008. године, овај Споразум ће се оквирно примењивати од тог датума.

ЛИСТА АНЕКСА И ПРОТОКОЛА

АНЕКСИ

- Анекс I (члан 6) – Концесије Србије на индустријске производе пореклом из Европске заједнице
- Анекс II (члан 11) – Дефиниција производа од јунетине „*baby beef*“
- Анекс III (члан 12) – Концесије Србије на пољопривредне производе
- Анекс IV (члан 14) – Концесије Европске заједнице за српске рибље производе
- Анекс V (члан 15) – Концесије Србије на рибу и рибље производе
- Анекс VI (члан 40) – Право интелектуалне, индустријске и комерцијалне својине

ПРОТОКОЛИ

- Протокол 1 (члан 10) – Трговина прерађеним пољопривредним производима
- Протокол 2 (члан 13) – Вина и алкохолна пића
- Протокол 3 (члан 29) – Дефиниција појма „производи са пореклом“ и методи административне сарадње
- Протокол 4 (члан 38) – Државна помоћ индустрији челика
- Протокол 5 (члан 41) – Узајамна административна помоћ у царинским питањима
- Протокол 6 (члан 50) – Решавање спорова

ЗАВРШНИ АКТ

Овлашћени представници ЕВРОПСКЕ ЗАЈЕДНИЦЕ и ЕВРОПСКЕ ЗАЈЕДНИЦЕ
ЗА АТОМСКУ ЕНЕРГИЈУ,

у даљем тексту „Заједница“,

с једне стране, и

овлашћени представници РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ,

у даљем тексту „Србија“,

с друге стране,

састајући се у Луксембургу дана 29. априла 2008. године ради потписивања Прелазног споразума о трговини и трговинским питањима између Европске заједнице, са једне стране, и Србије, са друге стране, у даљем тексту „овај Споразум“, су усвојиле следеће текстове:

овај Споразум и његове Анексе I до VI, то јест:

- Анекс I (члан 6) – Концесије Србије на индустријске производе пореклом из Европске заједнице,
- Анекс II (члан 11) – Дефиниција производа од јунетине „*baby beef*“,
- Анекс III (члан 12) – Концесије Србије на пољопривредне производе,
- Анекс IV (члан 14) – Концесије Европске заједнице за српске рибље производе,
- Анекс V (члан 15) – Концесије Србије на рибу и рибље производе,
- Анекс VI (члан 40) – Право интелектуалне, индустријске и комерцијалне својине,

и следеће Протоколе:

- Протокол 1 (члан 10) – Трговина прерађеним пољопривредним производима,
- Протокол 2 (члан 13) – Вина и алкохолна пића,
- Протокол 3 (члан 29) – Дефиниција појма „производи са пореклом“ и методи административне сарадње,
- Протокол 4 (члан 38) – Државна помоћ индустрији челика,
- Протокол 5 (члан 42) – Узајамна административна помоћ у царинским питањима,
- Протокол 6 (члан 50) – Решавање спорова.

Овлашћени представници Заједнице и овлашћени представници Србије су усвојили текстове доленаведених заједничких декларација придодатих Завршном акту:

Заједничка декларација уз члан 17 овог Споразума (Члан 32 ССП)

Заједничка декларација уз члан 40 овог Споразума (Члан 75 ССП)

Овлашћени представници Србије су примили к знању доленаведену Декларацију придодату Завршном акту:

Декларација Заједнице

Заједничка декларација уз члан 17 овог Споразума (Члан 32 ССП)

Сврха мера дефинисаних чланом 17 овог Споразума (члан 32 ССП) јесте надзор над трговином производима са високим садржајем шећера који могу бити коришћени за даљу прераду и превенција могућег нарушавања устаљених начина трговине шећером и производима чије карактеристике суштински нису различите од карактеристика шећера.

Овај члан треба тумачити на такав начин да не нарушава или да у најмањој могућој мери нарушава трговину производима намењеним за финалну употребу.

Заједничка декларација уз члан 40 овог Споразума (Члан 75 ССП)

Стране су сагласне да за потребе овог Споразума, интелектуална и индустријска својина укључује посебно ауторско право, укључујући ауторско право на компјутерским програмима, и сродна права, права која се тичу база података, патенте укључујући серификате о додатној заштити, индустријске дизајне, робне и услужне жигове, топографије интегрисаних кола, географске ознаке, укључујући имена порекла, као и права биљних сорти.

Заштита комерцијалне својине укључује посебно заштиту против нелојалне конкуренције дефинисане чланом 10бис Париске конвенције о заштити индустријске својине и заштиту неоткривених информација дефинисану чланом 39 Споразума о трговинским аспектима права интелектуалне својине (TRIPS).

Стране се даље слажу да ће ниво заштите одређен ставом 3, члана 40. (став 3, члана 75. ССП) укључити расположивост мера, процедура и средстава предвиђених Уредбом Европског парламента и Савета 2004/48/ЕЗ, од 29. априла. 2004. године о спровођењу права интелектуалне својине⁴.

Декларација Заједнице

Узимајући обзир да је Европска заједница одобрила изузетне трговинске мере државама које учествују или су повезане са Процесом стабилизације и придруживања Европске уније на основу Уредбе (ЕЗ) бр. 2007/2000, Европска заједница и државе чланице изјављују:

- да ће, у примени члана 35. овог Споразума оне једностране самосталне трговинске мере које су повољније примењивати као додатак уговорним трговинским концесијама које нуди Европска заједница у овом Споразуму све док се примењује Уредба Савета (ЕЗ) број 2007/2000 од 18. септембра 2000. године којом се уводе аутономне трговинске мере за државе и

⁴ СЛ Л 157, од 30.04.2004. страна 45, измењена верзија у СЛ Л 195, 02.06.2004. страна 16

територије укључене у или повезане са Процесом стабилизације и придруживања⁵;

да ће се, посебно за производе обухваћене Главама 7. и 8. Комбиноване номенклатуре за које Заједничка царинска тарифа предвиђа примену *ad valorem* стопа царине и специфичне царине, смањење примењивати такође и на специфичне царине одступањем од релевантних одредби става 2, члана 26.

⁵ СЛ Л 240, од 23.09.2000. страна 1, Уредба измењена Уредбом Савета (ЕЗ) број 530/2007 (СЛ Л 125, од 15.05.2007, страна 1)